

ДИБОВСЬКИЙ Бенедикт Янович (12(24). 05. 1833, маєток Адамарин Мінської губ., нині Гроднен. обл., Білорусь — 31. 01. 1930, Львів) — зоолог, лікар, географ. З походження поляк. Доктор медицини (1860), зоології (1860), академік Польс. АН (1884), член-кореспондент АН СРСР (1928). Член Рос. геогр. товариства (1878). Почес. д-р Варшав. (1921), почес. проф. Вільнюс. (1923) університетів. Навч. в університетах м. Дерпт (нині Тарту, Естонія, 1851–57), Бреслау (нині Вроцлав, Польща, 1857–58), Берліна (1858–60). Від 1860 — ад'юнкт-професор кафедри зоології Варшав. університету. За участь у польс. повстанні 1863–64 засудж. до смерт. кари, заміненої за проханням нім. науковців, підтриманих канцлером О. фон Бісмарком, на 12 р. каторги. Покарання відбував у Сх. Сибіру, де за сприяння Рос. геогр. товариства досліджував фауну, природні умови, хім. склад води оз. Байкал. На тер. від м. Іркутськ до Тихого океану проводив метеорол. спостереження та виміри висот, зібрав колекцію мінералів, а також зоол. колекцію, яку за його клопотанням передано до Варшав. зоол. кабінету. За значну наук. діяльність звільнений достроково, однак продовжив дослідж. Сибіру. 1870 за праці з зоогеографії нагородж. Малою золотою медаллю Рос. геогр. товариства. Зібрав значний матеріал з бурят. етнографії, який перевіз у

Польщу. Від 1879 працював лікарем у м. Петропавлівськ-Камчатський (РФ). 1879–83 — організатор і учасник експедиції на Камчатку і Командор. о-ви. Від 1884 — завідувач кафедри зоології Львів. університету, при якій організував зоол. музей і лаб. У своїх працях відстоював ідеї еволюц. теорії Ч. Дарвіна, через що 1906 звільнений. Перебуваючи на пенсії, досліджував озера Польщі й Полісся. 1891–94 на основі його зібрань Краків. АН видала 4-том. «Słowniki narzeczy ludów Kamczackich». Автор праць «Rzut oka na historyczny rozwój. Odczyt publiczny» (Lwów, 1885), а також про флору оз. Світязь; видав «Wspomnienia o przeszłości połwiekowej» (Lwów, 1913). Наук. дослідж. присвяч. зоології, зоогеографії, лімнології, антропології, етнографії, географії. Описав багато нових для науки тварин, зокрема Байкал. регіону.

Основні праці

Рыбы системы вод Байкала // Изв. Сибир. отделения Рус. геогр. об-ва. 1876. Т. 7, № 1; Рыбы системы вод Амура // Там само. 1877. Т. 8, № 1–2.

Рекомендована література

1. Насонов Н., Сушкин П. Записка об ученых трудах проф. Б. И. Дыбовского // Изв. АН СССР. Отделение физ.-мат. наук. 1928. № 8–10;
2. Pamiętnik d-ra Benedykta Dybowskiego od roku 1862 zacząwszy do roku 1878. Lwów, 1930;
3. Дьяконов А. М. Б. Дыбовский (1833–1930) // Природа. 1931. № 7;
4. A. Trepka. Benedykt Dybowski. Katowice, 1979;
5. Корчилов Э. А. Дыбовский Б. И.: К 150-летию со дня рождения // Изв. АН Белорус. ССР. Сер. биол. наук. 1983. № 3;
6. Бенедикт Дыбовский: Сб. Новосибирск, 2000;
7. Волков В. А., Куликова М. В. Российская профессура XVIII – начала XX вв. Биологические и медико-биологические науки: Биогр. слов. С.-Петербург, 2003.

І. В. Шидловський

Бібліографічний опис:

Дибовський Бенедикт Янович / І. В. Шидловський // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2007. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-24213>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).